www.prepp.in

Your Personal Exams Guide

Test Booklet Code & Serial No.
प्रश्नपत्रिका कोड व क्रमांक

B

Paper-II
PHILOSOPHY

Signature and Name of Invigilator

1. (Signature) ....

(Name) ....

2. (Signature) ....

(Name) ....

Seat No. [ ]

(In figures as in Admit Card)

Seat No. ....

(In words)

OMR Sheet No. [ ]

(To be filled by the Candidate)

SEP - 12221

Time Allowed : 2 Hours] **[Maximum Marks : 200**

Number of Pages in this Booklet : **36** Number of Questions in this Booklet : **100**

Instructions for the Candidates

1. Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of **100** objective type questions. Each question will carry *two* marks. *All* questions of Paper II will be compulsory.
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :
   - (*i*) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.
   - (*ii*) Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.
   - (*iii*) After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
4. Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
   Example : where (C) is the correct response.
   (A) (B) ● (D)
5. Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Sheet given inside the Booklet only.** If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
6. Read instructions given inside carefully.
7. Rough Work is to be done at the end of this booklet.
8. If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
9. You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
10. Use only Blue/Black Ball point pen.
11. Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.
12. There is no negative marking for incorrect answers.

विद्यार्थ्यांसाठी महत्त्वाच्या सूचना

1. परिक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात लिहावा. तसेच आपणांस दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
2. सदर प्रश्नपत्रिकेत 100 बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास **दोन** गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील **सर्व** प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
3. परीक्षा सुरू झाल्यावर विद्यार्थ्याला प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनीटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून पहाव्यात.
   - (*i*) प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्विकारू नये.
   - (*ii*) पहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून पहावी. पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चुकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटातच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळही वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.
   - (*iii*) वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पाहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा.
4. प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळा/निळा करावा.
   उदा. : जर (C) हे योग्य उत्तर असेल तर.
   (A) (B) ● (D)
5. या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे **ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत.** इतर ठिकाणी लिहिलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
6. आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
7. प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोऱ्या पानावरच कच्चे काम करावे.
8. जर आपण ओ.एम.आर. वर नमूद केलेल्या ठिकाणा व्यतिरीक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खूण केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमार्गांचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्याला परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल.
9. परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्याने मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापि, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
10. फक्त निळ्या किंवा काळ्या बॉल पेनचाच वापर करावा.
11. कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.
12. चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.

www.prepp.in

Your Personal Exam Guide

SEP - 12221/II—B

Philosophy
Paper II
दर्शनशास्त्र
प्रश्नपत्रिका II

Time Allowed : 120 Minutes] **[Maximum Marks : 200**

Note : This Paper contains **Hundred (100)** multiple choice questions. Each question carrying **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत एकूण **शंभर (100)** बहुपर्यायी प्रश्न दिलेले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला **दोन (2)** गुण आहेत. **सर्व** प्रश्न सोडवा.

1. Who maintained that reality is pure experience independent of all thoughts ?

(A) Berkeley
(B) Locke
(C) Bradley
(D) William James

2. Match the pairs :

Group I

(*a*) Sādhāraṇa-dharma
(*b*) Varṇāśrama-dharma
(*c*) Kāmya-karma
(*d*) Nitya-karma

Group II

(1) Conditional
(2) Unconditional
(3) Relative duties
(4) Generic duties

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(2)	(3)	(1)	(4)
(B)	(4)	(3)	(1)	(2)
(C)	(4)	(1)	(2)	(3)
(D)	(2)	(4)	(1)	(3)

1. 'सत्यता म्हणजे विचार निरपेक्ष शुद्ध अनुभव' असे कोणाचे मत आहे ?

(A) बर्कले
(B) लॉक
(C) ब्रॅडले
(D) विल्यम जेम्स

2. जोड्या जुळवा :

पहिला गट

(*a*) साधारण-धर्म
(*b*) वर्णाश्रम-धर्म
(*c*) काम्य-कर्म
(*d*) नित्य-कर्म

दुसरा गट

(1) औपाधिक
(2) निरुपाधिक
(3) सापेक्ष कर्तव्य
(4) व्यापक कर्तव्य

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(2)	(3)	(1)	(4)
(B)	(4)	(3)	(1)	(2)
(C)	(4)	(1)	(2)	(3)
(D)	(2)	(4)	(1)	(3)

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

3. Trividha Duḥkhanivṛtti (Absolute cessation of suffering) as the ideal is mentioned by :
   (A) Cārvākas
   (B) Sāṃkhyas
   (C) Yoga
   (D) Advaita Vedānta

4. The position that 'state of sthitaprajña can be attained through the performance of duties' is maintained by :
   (A) M. N. Roy
   (B) Rabindranath Tagore
   (C) Śaṁkara
   (D) Tilak

5. As per Vedic saying Ṛta cannot be transgressed even by :
   (A) Human beings
   (B) Animals
   (C) Gods
   (D) The creation

6. The Brahmasūtra "Kevalo nirguṇaṣca" supports :
   (A) Viśiṣṭa-Advaita
   (B) Advaita-Vedanta
   (C) Dvaita
   (D) Dvaitādvaita

3. त्रिविध दु:खनिवृत्ती हा आदर्श कोणी मांडला ?
   (A) चार्वाकांनी
   (B) सांख्यांनी
   (C) योगाने
   (D) अद्वैत वेदांताने

4. कर्तव्यकर्मे करत राहण्यातून स्थितप्रज्ञ-अवस्था प्राप्त करता येते, ही भूमिका कोणी मांडली ?
   (A) एम. एन. रॉय
   (B) रवींद्रनाथ टागोर
   (C) शंकराचार्य
   (D) टिळक

5. वेदिक वचनानुसार, ऋताचे उल्लंघन कोणालाही करता येत नाही, अगदी :
   (A) मनुष्यप्राणी
   (B) प्राणी
   (C) देवता
   (D) सृष्टी

6. ''केवलो निर्गुणऽश्च'' हे ब्रह्मसूत्र कोणत्या दर्शनास बळकटी देते ?
   (A) विशिष्ट-अद्वैत
   (B) अद्वैत-वेदांत
   (C) द्वैत
   (D) द्वैताद्वैत

7. Which of the following is *not* Sādhāraṇa-dharma ?
   (A) Restraint of Anger
   (B) Cleanliness
   (C) Punishment
   (D) Veracity

8. Which of the following is the core of Buddhistic Ethics ?
   (A) The Principle of Dependent Origination
   (B) The Four Noble Truths
   (C) The Eightfold Path
   (D) Trivarga

9. The position that Dharma is essentially a virtue and thus, is a subjective trait is maintained by :
   (A) Kumarila
   (B) Prabhākara
   (C) Sāṃkhya, Bauddha, Nyāya-Vaiśeṣika
   (D) Sāṃkhya and Mīmāṃsā

10. The position that "Mokṣa is not negation of individuality but the restoration of harmony with the Absolute" is maintained by :
   (A) Cārvāka
   (B) Sāṁkhya
   (C) Śaṁkara
   (D) Rāmānuja

7. खालीलपैकी कोणता (पर्याय) साधारण-धर्म नव्हे ?
   (A) अक्रोध
   (B) शौच
   (C) दंड
   (D) सत्य

8. खालीलपैकी कोणता (पर्याय) बौद्ध नीति-शास्त्राचा गाभा नव्हे ?
   (A) प्रतीत्यसमुत्पादवाद
   (B) चार आर्यसत्ये
   (C) अष्टांगिकमार्ग
   (D) त्रिवर्ग

9. धर्म म्हणजे सद्गुणच आणि म्हणूनच ते व्यक्तिनिष्ठ वैशिष्ट्य होय ही भूमिका कोणाची आहे ?
   (A) कुमारिल
   (B) प्रभाकर
   (C) सांख्य, बौद्ध, न्याय-वैशेषिक
   (D) सांख्य व मीमांसा

10. "मोक्ष म्हणजे व्यक्तित्वनिषेधन नाही तर केवल-तत्त्वाशी असणाऱ्या मिलाफाची जपणूक" ही भूमिका घेणारे कोण ?
   (A) चार्वाक
   (B) सांख्य
   (C) शंकर
   (D) रामानुज

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

11. Match the pairs considering concepts :

Group I

(*a*) Śreyas
(*b*) Preyas
(*c*) Apurva
(*d*) Adrṣṭa

Group II

(1) Mīmāṁsaka
(2) Vaiśesika
(3) Merely pleasant
(4) Intrinsically excellent

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(4)	(3)	(2)	(1)
(B)	(4)	(1)	(3)	(2)
(C)	(4)	(3)	(1)	(2)
(D)	(2)	(4)	(3)	(1)

12. Scriptural duties are stated positively as well as negatively as :

(A) Vidhi and Niṣedha
(B) Karma and Akarma
(C) Dharma and Adharma
(D) Śrti and Niṣedha

13. "Each person's happiness is a good to that person, and the general happiness, therefore, is good to the aggregate of all persons" is the view upheld by :

(A) J. S. Mill
(B) Bentham
(C) Sidgwick
(D) Kant

11. संकल्पनांचा विचार करून जोड्या जुळवा :

गट I

(*a*) श्रेयस
(*b*) प्रेयस
(*c*) अपूर्व
(*d*) अद्रष्ट

गट II

(1) मीमांसक
(2) वैशेषिक
(3) फक्त सुखकारक
(4) आंतरिक सर्वोत्कृष्टता

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(4)	(3)	(2)	(1)
(B)	(4)	(1)	(3)	(2)
(C)	(4)	(3)	(1)	(2)
(D)	(2)	(4)	(3)	(1)

12. शास्त्रविहित कर्तव्यकर्मांची सकारात्म व नकारात्म रीतीने मांडणी म्हणजे :

(A) विधी व निषेध
(B) कर्म व अकर्म
(C) धर्म व अधर्म
(D) श्रुती व निषेध

13. ''प्रत्येक व्यक्तीचा आनंद हा त्याच्यासाठी चांगला असतो आणि म्हणून सर्वसामान्य आनंद सर्व व्यक्तींना मिळून चांगला असतो'', असे कोणाचे मत आहे ?

(A) जे. एस्. मील
(B) बेंथम
(C) सिज्वीक
(D) कांट

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

14. 'Ramu was punished in the school in such a way that no other student would dare to commit similar mischief in future'. Which of the following theories of punishment subscribes to the above view ?
    (A) Deterrent theory
    (B) Retributive theory
    (C) Preventive theory
    (D) Reformative theory

15. Which one of the following statements can be attributed to Ethical Non-cognitivists ? Select the *correct* code :
    (*i*) Moral sentences are not propositions
    (*ii*) Moral sentences are propositions
    (*iii*) Moral sentences have truth value
    (*iv*) Moral sentences have not truth value

    Codes :
    (A) Only (*i*) and (*iv*) are true
    (B) Only (*i*) and (*ii*) are true
    (C) Only (*iii*) is true
    (D) Only (*i*) and (*iii*) are true

14. 'रामूला शाळेत अशा स्वरूपाची शिक्षा देण्यात आली की ज्याच्यामुळे इतर मुले अशी खोडी करण्याचे धाडस करणार नाही'. खालीलपैकी कोणती शिक्षेची उपपत्ती वरील दृष्टिकोन सांगते ?
    (A) प्रतिबंधक उपपत्ती
    (B) प्रतिशोधात्मक उपपत्ती
    (C) निवारणात्मक उपपत्ती
    (D) सुधारणात्मक उपपत्ती

15. खालीलपैकी कोणते विधान नैतिक न-बोधवाद्यांचे आहे ? योग्य संकेतांक निवडा :
    (*i*) नीतिविषयक वाक्ये विधाने नसतात
    (*ii*) नीतिविषयक वाक्ये विधाने असतात
    (*iii*) नीतिविषयक वाक्यांना सत्यता मूल्य असते
    (*iv*) नीतिविषयक वाक्यांना सत्यता मूल्य नसते

    संकेतांक :
    (A) फक्त (*i*) आणि (*iv*) सत्य
    (B) फक्त (*i*) आणि (*ii*) सत्य
    (C) फक्त (*iii*) सत्य
    (D) फक्त (*i*) आणि (*iii*) सत्य

www.prepp.in

16. Which of the following is *not* true with regard to Intuitionism as an ethical theory ?
    - (A) There are objective moral truths that are independent of human beings
    - (B) Moral truth are fundamental truths that cannot be broken down into parts
    - (C) Our intuition is always in league with the conventional morality
    - (D) Human beings can discover moral truths by using their mind in an intuitive way

17. The view that moral truths exist, but they are determined on an individual level is true of which of the following theories of ethics ?
    - (A) Ethical Realism
    - (B) Cultural Realism
    - (C) Subjectivism
    - (D) Super-naturalism

18. The idea that ethical judgements appeal to principles rather than to particular cases is closest to which of the following theories of ethics ?
    - (A) Act-deontology
    - (B) Ethical egoism
    - (C) Act-utilitarianism
    - (D) Ethical universalism

16. एक नैतिक उपपत्ती म्हणून अंत:ज्ञानवादाबाबत खालीलपैकी कोणता (पर्याय) सत्य **नाही** ?
    - (A) मानव निरपेक्ष वस्तुनिष्ठ नीतिसत्ये असतात
    - (B) नीतिसत्ये मूलभूत सत्ये असून अखंडनीय असतात
    - (C) आपली अंत:प्रज्ञा ही नेहमी रूढिप्रधान नीतिमत्तेशी सुसंगत असते
    - (D) आपले मन अंत:ज्ञानात्मक रीतीने वापरून नीतिसत्ये माणसांना शोधता येतात

17. "नीतिसत्ये असतात मात्र ती व्यक्तिगत पातळीवर निर्धारित केली जातात" हा दृष्टिकोन खालीलपैकी कोणत्या नैतिक उपपत्तीबाबत सत्य आहे ?
    - (A) नैतिक वास्तववाद
    - (B) सांस्कृतिक सापेक्षवाद
    - (C) व्यक्तिनिष्ठवाद
    - (D) अति-नैसर्गिकवाद

18. नैतिक अवधारणे विशिष्टांपेक्षा तत्वांबावत असतात, हे म्हणजे नीतिशास्त्राच्या कोणत्या उपपत्तीजवळ जाते ?
    - (A) कृती-तव्यशास्त्र
    - (B) नैतिक स्वार्थवाद
    - (C) कृती-उपयुक्ततावाद
    - (D) नैतिक सार्वत्रिकवाद

www.prepp.in
Prepp
Your Personal Exams Guide

19. Match the pairs :

Group I

(*a*) Moore

(*b*) Aristotle

(*c*) Amartya Sen

(*d*) Rawls

Group II

(1) Justice as fairness

(2) Analysis of 'Good'

(3) Corrective justice

(4) Welfare economics

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(1)	(3)	(2)	(4)
(B)	(2)	(3)	(4)	(1)
(C)	(2)	(4)	(1)	(3)
(D)	(2)	(1)	(4)	(3)

20. 'Distributive justice' and 'Corrective justice' are elaborated by :

(A) Socrates

(B) Plato

(C) Aristotle

(D) Locke

19. जोड्या जुळवा :

गट I

(*a*) मूर

(*b*) ॲरिस्टॉटल

(*c*) अमर्त्य सेन

(*d*) रॉल्स

गट II

(1) न्याय म्हणजे रास्तता

(2) 'चांगले'चे विश्लेषण

(3) सुधारणात्मक न्याय

(4) कल्याणाचे अर्थशास्त्र

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(1)	(3)	(2)	(4)
(B)	(2)	(3)	(4)	(1)
(C)	(2)	(4)	(1)	(3)
(D)	(2)	(1)	(4)	(3)

20. 'वितरणात्मक न्याय' व 'सुधारणात्मक न्याय' कोणी विशद केला आहे ?

(A) सॉक्रेटिस

(B) प्लेटो

(C) ॲरिस्टॉटल

(D) लॉक

www.prepp.in
Prepp
Your Personal Exams Guide

21. Match the pairs :

Group I

(*a*) Wisdom
(*b*) Courage
(*c*) Temperance
(*d*) Justice

Group II

(1) Society
(2) Traders
(3) Warriors
(4) Rulers

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(4)	(3)	(1)	(2)
(B)	(4)	(1)	(2)	(3)
(C)	(4)	(3)	(2)	(1)
(D)	(3)	(4)	(1)	(2)

22. Nietzsche does not consider the will-to-power as :

(A) Interpretation
(B) Invention
(C) Force
(D) Truth

23. The philosophy of Radhakrishnan could be termed as :

(A) Subjective Idealism
(B) Representative Realism
(C) Qualified Monism
(D) Monistic Idealism

21. जोड्या जुळवा :

गट I

(*a*) ज्ञान
(*b*) धैर्य
(*c*) संयम
(*d*) न्याय

गट II

(1) समाज
(2) व्यापारी वर्ग
(3) योद्धे
(4) राज्यकर्ते

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(4)	(3)	(1)	(2)
(B)	(4)	(1)	(2)	(3)
(C)	(4)	(3)	(2)	(1)
(D)	(3)	(4)	(1)	(2)

22. नित्शेने सत्ताकांक्षेला पुढीलपैकी कुठला अर्थ नाकारला ?

(A) अर्थनिर्णयन
(B) शोध
(C) बल
(D) सत्य

23. राधाकृष्णनांचे तत्त्वज्ञान म्हणजे :

(A) व्यक्तिनिष्ठ चिद्वाद
(B) प्रातिनिधिक वास्तववाद
(C) विशिष्टाद्वैत
(D) एकात्मक चिद्वाद

Prepp Your Personal Exam Guide

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

24. What, according to K. C. Bhattacharya, is the clearest form of spiritual activity ?
(A) Introspection
(B) Performing yajña
(C) Selfless-service
(D) Devotion

25. Who among the following writes "Knowledge itself is the highest reward of knowlege and in the second place, there is also utility in it."
(A) Swami Vivekananda
(B) Sri Aurobindo
(C) Jiddu Krishnamurti
(D) K. C. Bhattacharya

26. In Sri Aurobindo's philosophy the Absolute is identified with :
(A) Citta-Śakti
(B) Citta-Vṛtti
(C) Citta-nivṛtti
(D) Citta-anāsakti

27. According to Mohammad Iqbal humans are :
(A) Divinely created only
(B) Evolved from matter only
(C) Neither created nor destroyed
(D) Both (A) and (B)

24. आत्मिक क्रियेचा सुस्पष्ट आकार के. सी. भट्टाचार्यांच्या मते कोणता ?
(A) आंतरनिरीक्षण
(B) यज्ञ करणे
(C) आत्मविलोपित सेवा
(D) भक्ती

25. ''ज्ञानाचा सर्वोत्कृष्ट पुरस्कार ज्ञान हाच असतो आणि दुसरे म्हणजे त्यात उपयुक्तताही असते.''
(A) स्वामी विवेकानंद
(B) श्री अरविंद
(C) जिद्दू कृष्णमूर्ती
(D) के. सी. भट्टाचार्य

26. श्री अरविंदांच्या तत्त्वज्ञानात केवलतत्त्व एकरूपत्व साधते ते :
(A) चित्शक्तीशी
(B) चित्तवृत्तीशी
(C) चित्तनिवृत्तीशी
(D) चित्तअनासक्तीशी

27. मोहम्मद इक्बालांच्या मते, माणसे ही :
(A) दैवी निर्मिती
(B) जडातून उत्क्रांत झाली आहेत
(C) निर्मिती नव्हे नि उत्क्रांतीही नव्हे
(D) (A) व (B) दोन्ही

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

28. "Every scientific statement or theory must be capable of being verified." Who holds this view ?
    (A) A. J. Ayer
    (B) Moritz Schlick
    (C) Rudolf Carnap
    (D) Hans Hahn

29. According to Rādhākrishnan, the supreme viewed apart from the cosmos is nothing but :
    (A) Absolute
    (B) Self
    (C) Soul
    (D) Spirit

30. K. C. Bhattacharya maintains that the subject matter of philosophy of truth is :
    (A) Brahman
    (B) Soul
    (C) Absolute
    (D) Spirit

31. .... is the culmination and consummation of mind for Sri Aurobindo.
    (A) Overmind
    (B) Supermind
    (C) Illumined mind
    (D) Higher mind

28. ''प्रत्येक वैज्ञानिक विधान किंवा सिद्धान्त प्रचितीक्षम असलाच पाहिजे.'' या मताचा पुरस्कर्ता कोण ?
    (A) ए. जे. एयर
    (B) मॉरिझ शिलक
    (C) रुडॉल्फ कारनॅप
    (D) हान्स हान

29. राधाकृष्णनांच्या मते, जगाच्या दृष्टीने परमतत्त्व म्हणजे दुसरे तिसरे काहीही नसून :
    (A) केवलतत्त्व
    (B) जीव
    (C) आत्मा
    (D) चित्

30. सत्याच्या तत्त्वज्ञानाचा विषय, के. सी. भट्टाचार्यांच्या मते :
    (A) ब्रह्म
    (B) आत्मा
    (C) केवलतत्त्व
    (D) चित्

31. श्री अरविंदांच्या मते .... ही मनाची अत्यंत परिणत व प्रगल्भ सर्वोच्च स्थिती.
    (A) मानसोत्तर
    (B) अतिमानस
    (C) प्रकाशित मन
    (D) उन्नत मन

www.prepp.in

Prepp Your Personal Exams Guide

32. For Vivekananda, Religion is :
    - (A) Realization
    - (B) Talk
    - (C) Doctrine
    - (D) Theory

33. According to Sartre, bad-faith emerges while denying that the :
    - (A) self is a subject, while the other is an object
    - (B) self is an object, while the other is a subject
    - (C) self and other are both subjects and objects
    - (D) self and other are neither subjects nor objects

34. Heidegger upholds technology to be :
    - (A) a human behavior
    - (B) an act of manipulation
    - (C) a revelation of beings
    - (D) a useful gadget

35. Nietzsche's will-to-power leads to :
    - (A) Perspectivism
    - (B) Universalism
    - (C) Nihilism
    - (D) Rationalism

32. विवेकानंदांच्या मते, धर्म म्हणजे :
    - (A) जाणणे/ओळखणे
    - (B) बोलणे
    - (C) सिद्धांत
    - (D) उपपत्ती

33. सार्त्रच्या म्हणण्यानुसार पुढीलपैकी काय नकारताना अपश्रद्धा उद्भवते ?
    - (A) 'स्व' हा विषयी आहे व 'पर' हा विषय आहे
    - (B) 'स्व' हा विषय आहे व 'पर' हा विषयी आहे
    - (C) 'स्व' व 'पर' हे दोन्ही विषय-विषयी आहेत
    - (D) 'स्व' व 'पर' हे विषय वा विषयी दोन्ही नाहीत

34. हायडेगरच्या मतानुसार तंत्रज्ञान हे :
    - (A) मानवी वर्तन आहे
    - (B) कौशल्यपूर्ण कृती आहे
    - (C) व्यक्तींची अभिव्यक्ती आहे
    - (D) उपयुक्त यंत्रसाधने

35. नित्शेच्या सत्ताकांक्षेची परिणती कशात होते ?
    - (A) दृष्टिकोनवाद
    - (B) वैश्विकतावाद
    - (C) शून्यवाद
    - (D) बुद्धिवाद

www.prepp.in
Prepp
Your Personal Exams Guide

36. The other for Levinas is related to the self :
(A) as numerically different
(B) as qualitatively different
(C) as finitude
(D) in infinity

37. According to early Wittgenstein, a proposition must share a pictorial form with :
(A) its apparent content
(B) its use in a context
(C) the state of affairs it represents
(D) other propositions of same class

38. Which of the following is the object of knowledge by acquaintance, according to Russell ?
(A) Other minds
(B) World
(C) Sense data
(D) Particulars

39. Moore's objection against idealism is that it fails to distinguish between :
(A) Necessary true proposition and a false one
(B) A true proposition and a necessary false one
(C) Factual proposition and formal one
(D) Analytic and synthetic proposition

36. लेविनासच्या मतानुसार 'पर' हे 'स्व' शी कशा प्रकारे निगडित असते ?
(A) संख्याशास्त्रीय दृष्ट्या वेगळे
(B) गुणात्मक दृष्ट्या वेगळे
(C) मर्यादा या अर्थाने
(D) अनंततेमध्ये

37. पूर्व विट्गेनस्टाईनच्या मते विधान आणि .... मध्ये चित्राकार आकार असायला हवा.
(A) त्याच्या आशया
(B) ठरावीक संदर्भातील उपयोजन
(C) त्याने निर्देशित केलेल्या घटना
(D) समान वर्गातील दुसरे विधान

38. रसेलच्या मते परिचयाने होणाऱ्या ज्ञानाचे ज्ञेय हे खालीलपैकी कोणते आहे ?
(A) इतर मने
(B) जगत
(C) वेदन दत्त
(D) विशेष

39. मूरने चिद्वादावर असा आक्षेप घेतला आहे की त्यामध्ये एक फरक करण्यात अपयश आले आहे तो कोणता ?
(A) अनिवार्य सत्य विधान व असत्य विधान
(B) सत्य विधान व अनिवार्य असत्य विधान
(C) तथ्यात्मक विधान व आकारिक विधान
(D) विश्लेषक व संश्लेषक विधान

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

40. "Naive realism leads to physics and physics, if true, shows that naive realism is false. Therefore, naive realism, if true, is false, therefore it is false." Who says this ?
   (A) Wittgenstein
   (B) Russell
   (C) Moore
   (D) Bradley

41. According to P.F. Strawson :
   (A) Material bodies are logically primitive
   (B) Mind is logically primitive
   (C) Concept of a person is logically primitive
   (D) Concept of a person is a product of concepts of body and mind

42. Swadeshi according to Gandhi :
   (A) does not lead to swaraj or self-rule
   (B) leads to swaraj or self-rule
   (C) leads to partial swaraj or self-rule
   (D) leads to contextual swaraj or self-rule

40. ''अचिकित्सक वास्तववादातून भौतिकशास्त्राची निष्पत्ती होते आणि भौतिकशास्त्र सत्य असल्यास ते असे दाखवते की अचिकित्सक वास्तववाद असत्य आहे. त्यामुळे अचिकित्सक वास्तववाद जर सत्य असेल, तर तो असत्य आहे. म्हणून तो असत्य आहे.'' हे उद्गार कोणाचे ?
   (A) विट्गेनस्टाईन
   (B) रसेल
   (C) मूर
   (D) ब्रॅडले

41. पी. एफ. स्ट्रॉसनच्या मतानुसार :
   (A) भौतिक शरीरे ही तार्किकदृष्ट्या मूलभूत आहेत
   (B) मन हे तार्किकदृष्ट्या मूलभूत आहेत
   (C) 'व्यक्ती' संकल्पना ही तार्किकदृष्ट्या मूलभूत आहे
   (D) 'व्यक्ती' संकल्पना ही 'शरीर' व 'मन' या संकल्पनांतून निर्माण झाली आहे

42. स्वदेशीची निष्पत्ती :
   (A) स्वराज्यात होत नाही
   (B) स्वराज्यात होते
   (C) अंशत: स्वराज्यात होते
   (D) संदर्भीय स्वराज्यात होते

43. According to Gandhi, Satyagraha can be practiced if one develops :
    (A) a disciplined mind
    (B) a logical mind
    (C) an intuitive mind
    (D) a creative mind

44. Constitutional morality :
    (A) Advocates the personification of political authority
    (B) Does not advocate the personification of political authority
    (C) Advocates the sacralization of political authority
    (D) Advocates the specificity of political authority

45. Which of the following expresses the ideal of social democracy in the Indian constitution ?
    (A) Fundamental rights
    (B) Universal adult franchise
    (C) Directive principles
    (D) Citizenship

46. *Satyāgraha* is :
    (A) Non-violent resistance
    (B) Violent resistance
    (C) Aesthetic resistance
    (D) Discursive resistance

43. व्यक्तीने कशाचा विकास केल्यास सत्याग्रहाचा अवलंब शक्य होतो ?
    (A) संयमी मन
    (B) तर्कशुद्ध मन
    (C) प्रातिभ मन
    (D) सर्जनशील मन

44. घटनात्मक नैतिकता ....
    (A) राजकीय अधिकाराचे व्यक्तीकरण सांगते
    (B) राजकीय अधिकाराचे व्यक्तीकरण सांगत नाही
    (C) राजकीय अधिकाराचे पवित्रीकरण सांगते
    (D) राजकीय अधिकाराचे नेमकेपणा सांगते

45. सामाजिक लोकशाहीचा आदर्श खालीलपैकी कोण सांगते ?
    (A) मूलभूत अधिकार
    (B) प्रौढ मतदान
    (C) मार्गदर्शक तत्त्वे
    (D) नागरिकत्व

46. सत्याग्रह हे .... आहे.
    (A) अहिंसात्मक विरोध
    (B) हिंसात्मक विरोध
    (C) सौंदर्यशास्त्रीय विरोध
    (D) विवरणात्मक विरोध

www.prepp.in

47. Which of the following do not apply to fundamental rights ?
    - (A) The basic human rights of all citizens
    - (B) Hold irrespective of race, class and so forth
    - (C) Include right to religion
    - (D) Only political and not civic

48. What, according to Kautilya, are the qualifying qualities for the selection of minister ?
    - (A) Knowledge, loyalty, honesty and relation with royal family
    - (B) Loyalty, skills, knowledge and friendship with the king
    - (C) Only loyalty to the king
    - (D) Honesty, knowledge, skills and loyalty

49. According to Kautilya, what is the foundation of the state ?
    - (A) Dharma
    - (B) Dandaniti
    - (C) Artha
    - (D) Sukha

50. According to Kautilya, which are the two wheels of the chariot of the state ?
    - (A) King and Ministry
    - (B) Ministry and Spies
    - (C) King and Chaplain
    - (D) King and Advisors

47. खालीलपैकी मूलभूत अधिकारांना काय लागू होत नाही ?
    - (A) सर्व नागरीकांचे मूलभूत अधिकार
    - (B) वंश, वर्ग इ. विना लागू होतात
    - (C) धर्माचा अधिकार याचा समावेश होतो
    - (D) फक्त राजकीय आणि पण नागरी नाहीत

48. कौटिल्याच्या मतानुसार मंत्री म्हणून निवड होण्यासाठी कुठल्या गुणांची आवश्यकता असते ?
    - (A) ज्ञान, निष्ठा, प्रामाणिकपणा व राजघराण्याशी नाते
    - (B) निष्ठा, कौशल्ये, ज्ञान व राजाशी मैत्री
    - (C) केवळ राजाशी निष्ठा
    - (D) प्रामाणिकपणा, ज्ञान, कौशल्ये व निष्ठा

49. कौटिल्याच्या मतानुसार राज्याचे अधिष्ठान काय ?
    - (A) धर्म
    - (B) दण्डनीती
    - (C) अर्थ
    - (D) सुख

50. कौटिल्याच्या मतानुसार राज्यशकटाची दोन चाके कोणती ?
    - (A) राजा व मंत्रिमंडळ
    - (B) मंत्रिमंडळ व गुप्तहेर
    - (C) राजा व धर्मगुरु (धर्मोपदेशक)
    - (D) राजा व सल्लागार

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

51. What, according to Kautilya, ensures the success of any strategy ?
    (A) Participation of all
    (B) Democratic decision process
    (C) Secrecy
    (D) Consultancy

52. Dworkin's theory of justice primarily focuses on which of the following ?
    (A) Equality of decision-making
    (B) Equality of opportunity
    (C) Equality of resources
    (D) Equality of respect

53. Which of the following is not an argument in favour of Justice in Plato's Republic ?
    (A) The just man is wise and good, and the unjust man is ignorant and bad
    (B) Injustice produces internal disharmony which prevents effective actions
    (C) The just person lives a happier life than the unjust person
    (D) Justice should be left completely in the control of philosopher king for its dispensation

54. Who, among the following, asserts that legitimacy of a law is contingent upon its justification being impossible to reasonably reject ?
    (A) Bernard Williams
    (B) John Rawls
    (C) Isaiah Berlin
    (D) Nozick

51. कौटिल्याच्या मतानुसार कुठल्याही धोरणाच्या यशाची खात्री कशामुळे मिळते ?
    (A) सर्वांचा सहभाग
    (B) लोकशाहीवादी निर्णय प्रक्रिया
    (C) गुप्तता
    (D) सल्लामसलत

52. ड्वॉर्किनचा न्यायसिद्धांत प्रामुख्याने खालीलपैकी कशावर केंद्रित आहे ?
    (A) निर्णयन प्रक्रियेतील समानता
    (B) संधींची समानता
    (C) साधनसंपत्तीची समानता
    (D) आदरभावाची समानता

53. खालीलपैकी कोणता युक्तिवाद प्लेटोच्या 'रिपब्लिक'मधील न्यायाचे समर्थन करत नाही ?
    (A) न्यायी मनुष्य शहाणा व चांगला असतो आणि अन्यायी मनुष्य हा अज्ञानी व वाईट असतो
    (B) अन्याय अंतर्गत कलह निर्माण करतो व त्यामुळे प्रभावी कृतींस प्रतिबंध होतो
    (C) न्यायी मनुष्य अन्यायी मनुष्यापेक्षा आनंदी आयुष्य जगतो
    (D) न्याय हा सर्वस्वी तत्त्वज्ञ-राजाच्या ताब्यात असावा व त्याच्यामार्फत देण्यात यावा

54. कोणी कायद्याची वैधता त्याचे समर्थन सयुक्तिकरीत्या नाकारता येणे शक्य नसण्यावर अवलंबून असते ?
    (A) बर्नार्ड विल्यम्स
    (B) जॉन रॉल्स
    (C) इसाया बर्लिन
    (D) नॉझिक

55. Radical feminism proposes that the root cause of women's oppression lies primarily in :
   (A) Legal system
   (B) Patriarchal gender relations
   (C) Class conflict
   (D) Political constitutional politics

56. According to Marx's notion of Dialectic materialism ideas could arise only as products and reflections of :
   (A) Cultural conditions
   (B) Material conditions
   (C) Ideal state conditions
   (D) Dialectics of rational conditions

57. Bernard Williams distinguishes between which two elements in the idea of equality ?
   (A) Equality of opportunity and equality of respect
   (B) Equality of opportunity and equality of religion
   (C) Equality of gender and equality of opportunity
   (D) Equality of decision-making and equality of respect

55. जहाल स्त्रीवादाच्या मते, स्त्रियांच्या शोषणाचे मूळ कारण प्रामुख्याने हे असते …………… .
   (A) कायदेपद्धती
   (B) पितृसत्ताक लिंगाभावाधारित नातेसंबंध
   (C) वर्गसंघर्ष
   (D) राजकीय घटनात्मक धोरणे

56. मार्क्सच्या विरोधविकासवादी जडवादाच्या संकल्पनेनुसार कल्पना उद्‌भवतात त्या कशाचा परिपाक असतात व कोणत्या चिंतनातून उद्‌भवतात ?
   (A) सांस्कृतिक परिस्थिती
   (B) भौतिक परिस्थिती
   (C) आदर्श राज्याची परिस्थिती
   (D) बुद्‌धिवादी परिस्थितीचे द्वंद्व

57. बर्नार्ड विल्यम्स समतेच्या कोणत्या दोन घटकात भेद करतो ?
   (A) संधींची समानता व आदरभावाची समानता
   (B) संधींची समानता व धर्माची समानता
   (C) लिंगभावाधिष्ठित समानता व संधींची समानता
   (D) निर्णय घेण्याची समानता व आदरभावाची समानता

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

58. Which of the following, according to Berlin, is not an essential part of his idea of Liberty ?
   (A) The absence of constraints on the agent imposed by other people
   (B) The ability and opportunity to pursue and achieve willed goals
   (C) Autonomy or self-rule
   (D) Liberty is a result of historical struggle

59. Who among the following thinkers prefers state of nature to naturalized social contract ?
   (A) John Locke
   (B) Hobbes
   (C) John Rawls
   (D) Rousseau

60. Which of the following is not true of state of nature as expounded by Hobbes ?
   (A) Men are naturally and exclusively self-interested
   (B) Men are more or less equal to one another
   (C) Men co-operate with each other
   (D) There are limited resources

58. बर्लिनच्या मते, स्वातंत्र्यसंकल्पनेबाबत खालीलपैकी काय अत्यावश्यक नाही ?
   (A) इतर जणांनी कर्त्यावर लादलेल्या निर्बंधांचा अभाव
   (B) इच्छित ध्येयप्राप्ती व त्यासाठीचा पाठपुरावा करण्याची क्षमता व संधी
   (C) स्वयंशासन किंवा स्व-राज्य
   (D) स्वातंत्र्य हा ऐतिहासिक लढ्याचा परिणाम होय

59. खालीलपैकी कोणता विचारवंत प्रकृतीकृत सामाजिक करारापेक्षा प्रकृतीस प्राधान्य देतो ?
   (A) जॉन लॉक
   (B) हॉब्स
   (C) जॉन रॉल्स
   (D) रूसो

60. हॉब्सच्या मतानुसार खालीलपैकी कोणता (पर्याय) निसर्गस्थितीबाबत खरा नाही ?
   (A) माणूस हा स्वभावत: व फक्त स्वत:करिता प्रेरित असतो
   (B) माणसे ही कमी जास्त प्रमाणात समान असतात
   (C) माणसे परस्परांशी सहकार्य करतात
   (D) साधनसामुग्री मर्यादित असते

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

61. According to Charles Taylor, which of the following are two forms of recognition ?
    (A) Intimate recognition and public recognition
    (B) State recognition and family recognition
    (C) Family recognition and public recognition
    (D) Public recognition and state recognition

62. Which of the following is not the characteristics of an effective decision procedure ?
    (A) Valid
    (B) Mechanical
    (C) Finite number of steps
    (D) Reliable

63. Characteristics of an Axiomatic systems are ....
    (1) Consistency
    (2) Completeness
    (3) Independence
    (4) Contingent
    (A) Consistency, independence and contingent
    (B) Consistency, completeness and contingent
    (C) Completeness, independence and contingent
    (D) Consistency, completeness and independence

61. चार्ल्स टेलरच्या मते, ओळखीचे दोन प्रकार खालीलपैकी कोणते ?
    (A) घनिष्ठ ओळख व जनमानसातील ओळख
    (B) राज्यात्मक ओळख व कौटुंबिक ओळख
    (C) कौटुंबिक ओळख व जनमानसातील ओळख
    (D) जनमानसातील ओळख व राज्यात्मक ओळख

62. प्रभावी निर्णय पद्धतीचे पुढीलपैकी कोणते वैशिष्ट्य नसते ?
    (A) वैध
    (B) यांत्रिक
    (C) मर्यादित पायऱ्या
    (D) विश्वसनीय

63. बीजानुमान पद्धतीची हे वैशिष्ट्ये आहेत :
    (1) सुसंगतता
    (2) संपूर्णता
    (3) स्वतंत्रता
    (4) नैमित्तिकता
    (A) सुसंगतता, स्वतंत्रता आणि नैमित्तिकता
    (B) सुसंगतता, संपूर्णता आणि नैमित्तिकता
    (C) संपूर्णता, स्वतंत्रता आणि नैमित्तिकता
    (D) सुसंगतता, संपूर्णता आणि स्वतंत्रता

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

64. Correct symbolization of the following proposition is — "All successful politicians and orators are hard-working".

(A) (X) [Sx . Px . Ox] $\supset$ Hx

(B) (X) (Sx) . [(X) (Px . Ox) $\supset$ Hx]

(C) (X) [Sx . (Px $\vee$ Ox) . Hx]

(D) (X) [Sx . (Px $\vee$ Ox) $\supset$ Hx]

65. Law of contradiction states that :

(A) Everything is identical to itself

(B) Nothing can be both (A) and not (A)

(C) Proposition can be both true and false

(D) Everything is either (A) or not (A)

66. If 'O' proposition is true, the truth values of 'I' and 'A' propositions are — and — respectively.

(A) False, False

(B) True, True

(C) False, True

(D) True, False

64. ''सर्व यशस्वी राजकारणी आणि वक्ते मेहनती असतात.'' या विधानाचा अचूक चिन्हांकन पुढील प्रमाणे.

(A) (X) [Sx . Px . Ox] $\supset$ Hx

(B) (X) (Sx) . [(X) (Px . Ox) $\supset$ Hx]

(C) (X) [Sx . (Px $\vee$ Ox) . Hx]

(D) (X) [Sx . (Px $\vee$ Ox) $\supset$ Hx]

65. व्याघाताचा नियम असा आहे की :

(A) प्रत्येक गोष्ट तिच्याशीच तादात्म असते

(B) काहीही एकाच वेळी (A) आणि न (A) असू शकत नाही

(C) विधान एकाच वेळी सत्य आणि असत्य असू शकते

(D) प्रत्येक गोष्ट एकतर (A) असते किंवा न (A) असते

66. 'O' विधान जर सत्य असेल तर 'I' आणि 'A' विधानाचे सत्यता मूल्य अनुक्रमे .... आणि .... असेल.

(A) असत्य, असत्य

(B) सत्य, सत्य

(C) असत्य, सत्य

(D) सत्य, असत्य

www.prepp.in
Prepp Your Personal Exams Guide

67. The fallacy committed in the following syllogism is ....
"No tragic actors are idiots.
Some comedians are not idiots.
Therefore all comedians are not tragic actors.
(A) Undistributed Middle
(B) Undistributed Major
(C) Undistributed Minor
(D) Undistributed Major and Minor

68. Match List I and List II and select the *correct* answer from the codes given below :

List I

(*a*) $\sim(p \vee \sim p)$
(*b*) $\sim(p \bullet \sim p)$
(*c*) $\sim(p \supset q)$
(*d*) $p \supset p$

List II

(1) Identity
(2) Contingency
(3) Tautology
(4) Contradiction

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(3)	(1)	(4)	(2)
(B)	(4)	(3)	(2)	(1)
(C)	(2)	(1)	(3)	(4)
(D)	(3)	(2)	(4)	(1)

67. पुढील संविधानात .... तर्कदोष आहे.
एकही शोकांतिकेचा नट मूर्ख नसतो.
काही विनोदी नट मूर्ख नाहीत.
म्हणून सर्व विनोदी नट शोकांतिकेचे नट नाहीत.
(A) अव्याप्त मध्यपद
(B) अव्याप्त साध्यपद
(C) अव्याप्त पक्षपद
(D) अव्याप्त साध्यपद आणि पक्षपद

68. सूची I शी सूची II ला जुळवा आणि खाली दिलेल्या संकेतांकातून योग्य उत्तर निवडा :

सूची I

(*a*) $\sim(p \vee \sim p)$
(*b*) $\sim(p \bullet \sim p)$
(*c*) $\sim(p \supset q)$
(*d*) $p \supset p$

सूची II

(1) तादात्म्य
(2) नैमित्तिकतया सत्यासत्य
(3) सर्वतः सत्य
(4) सर्वतः असत्य

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(3)	(1)	(4)	(2)
(B)	(4)	(3)	(2)	(1)
(C)	(2)	(1)	(3)	(4)
(D)	(3)	(2)	(4)	(1)

www.prepp.in
Prepp
Your Personal Exams Guide

69. "Sudhir had not locked the gates yesterday. Either the watchman or Sudhir locks the gates. Therefore, the watchman must have locked the gates yesterday". This argument is ....

(A) Deductive and valid

(B) Deductive and invalid

(C) Inductive and invalid

(D) Inductive and good

70. If the statement 'p' is true and the statement 'q' is false, the truth value of the statements '$p \equiv \sim q$' and '$\sim q \supset \sim p$' are :

(A) Both the statements are true

(B) Both the statements are false

(C) The statement '$p \equiv \sim q$' is true and the statement '$\sim q \supset \sim p$' is false

(D) The statement '$p \equiv \sim q$' is false and the statement '$\sim q \supset \sim p$' is true

69. ''काल सुधीरने फाटक लावली नव्हती. एकतर रखवालदार फाटक लावतो किंवा सुधीर लावतो. म्हणून काल रखवालदाराने फाटक लावली असावी पाहिजेत.'' हा युक्तिवाद .... आहे.

(A) नैगमनिक आणि वैध

(B) नैगमनिक आणि अवैध

(C) वैगमनिक आणि अवैध

(D) वैगमनिक आणि उचित

70. जर 'p' हे विधान सत्य आणि 'q' हे विधान असत्य असेल तर '$p \equiv \sim q$' आणि '$\sim q \supset \sim p$' या विधानांचे सत्यता मूल्य आहे :

(A) दोन्हीही विधाने सत्य आहेत

(B) दोन्हीही विधाने असत्य आहेत

(C) '$p \equiv \sim q$' हे विधान सत्य आणि '$\sim q \supset \sim p$' हे विधान सत्य आहे

(D) '$p \equiv \sim q$' हे विधान असत्य आणि '$\sim q \supset \sim p$' विधान सत्य आहे

www.prepp.in
Prepp
Your Personal Exams Guide

71. Correct formulation of the Rule U.I. (Universal Instantiation) is ....

(A) $(X)\ \phi x$

$\therefore\ \phi y$

(B) $(X)\ (\phi x)$

$\therefore\ \phi u$

(where u is any individual constant)

(C) $(X)\ (\phi x)$

$\therefore\ \phi u$

(where u is any individual symbol)

(D) $(X)\ \phi x$

$\therefore\ \phi y$

(where y is any variable)

72. According to James Rachels :

(A) Passive euthanasia is morally acceptable

(B) Active euthanasia is morally unacceptable

(C) Active euthanasia is morally acceptable

(D) The distinction between active and passive euthanasia on the ground of moral acceptability is worth questioning

71. अस्तित्ववाची उदाहरणीकरणाची (U.I.) अचूक मांडणी .... अशी आहे.

(A) $(X)\ \phi x$

$\therefore\ \phi y$

(B) $(X)\ (\phi x)$

$\therefore\ \phi u$

(u हा कोणताही व्यक्ती अचर आहे)

(C) $(X)\ (\phi x)$

$\therefore\ \phi u$

(u हा कोणताही व्यक्ती चर आहे)

(D) $(X)\ \phi x$

$\therefore\ \phi y$

(y हा कोणताही चर आहे)

72. जेम्स रॅशेल्सच्या मतानुसार :

(A) निष्क्रिय सन्मृत्यू नैतिकदृष्ट्या स्वीकारार्ह आहे

(B) सक्रिय सन्मृत्यू नैतिकदृष्ट्या अस्वीकारार्ह आहे

(C) सक्रिय सन्मृत्यू नैतिकदृष्ट्या स्वीकारार्ह आहे

(D) नैतिक स्वीकारार्हतेच्या आधारावर केलेला निष्क्रिय व सक्रिय सन्मृत्यूमधील भेद प्रश्नांकित आहे

www.prepp.in
Prepp Your Personal Exams Guide

73. According to Deep Ecology :
(A) Ecological problem is economic problem
(B) Ecological problem is about inadequate natural resources
(C) Ecological problem is the prolem regarding human approach to nature
(D) Ecological problem is a geographical problem

74. Which of the following is not the principle of Biomedical ethics ?
(A) Principle of justice
(B) Principle of beneficience
(C) Principle of malficience
(D) Principle of fraternity

75. According to Peter Singer, "giving pain to animals" is :
(A) a-moral action
(B) immoral action
(C) morally justifiable action
(D) morally undecidable action

76. Which type of cloning is ethically and legally objectionable ?
(A) Reproductive
(B) Therapeutic
(C) Animal
(D) Human

73. सखोल पर्यावरण नीतिनुसार :
(A) पर्यावरणविषयक समस्या ही आर्थिक समस्या आहे
(B) पर्यावरणविषयक समस्या ही अपुऱ्या नैसर्गिक साधनसामग्रीची समस्या आहे
(C) पर्यावरणविषयक समस्या ही मानवाच्या निसर्गाबद्दलच्या दृष्टिकोनाची समस्या आहे
(D) पर्यावरणविषयक समस्या ही भौगोलिक समस्या आहे

74. खालीलपैकी कोणते तत्त्व जैववैद्यक नीतिशास्त्राचे तत्त्व नाही ?
(A) न्यायाचे तत्त्व
(B) कायद्याचे तत्त्व
(C) नुकसानाचे तत्त्व
(D) बंधुतेचे तत्त्व

75. पीटर सिंगरच्या मतानुसार ''प्राण्यांना दुख़ देणे'' ही ....
(A) न-नैतिक कृती आहे
(B) अ-नैतिक कृती आहे
(C) नैतिकदृष्ट्या समर्थनीय कृती आहे
(D) नैतिकदृष्ट्या अनिश्चितार्थक कृती आहे

76. क्लोनिंगचा कोणता प्रकार नैतिक आणि कायदेशीर दृष्ट्या आक्षेपार्ह आहे ?
(A) जनन-संबंधी
(B) उपचारात्मक
(C) प्राणी
(D) मानवी

www.prepp.in
Prepp Your Personal Exams Guide

77. This American code of ethics provides the guideline for social media :
(A) ASHA
(B) NIRBHAYA
(C) VISHAKHA
(D) NISHA

78. Samuel Warren and Louis Bradeis are associated with the ....
(A) Right to private property
(B) Freedom of expression
(C) Right to employment
(D) Right to privacy

79. Which of the following is not principle of social media ethics ?
(A) keeping authenticity
(B) keeping the transparency
(C) respecting others dignity
(D) not following the confidentiality

80. Which of the following philosophers talks about the panopticon ?
(A) Michel Foucault
(B) Immanuel Kant
(C) David Hume
(D) Plato

77. ही अमेरिकन नैतिक आचारसंहिता सामाजिक माध्यमांची मार्गदर्शक तत्त्वे सांगते :
(A) ASHA
(B) NIRBHAYA
(C) VISHAKHA
(D) NISHA

78. सामुअल वारेन आणि लुईस ब्रान्डेस ही नावे .... शी संबंधित आहेत.
(A) खाजगी मालमत्तेचा अधिकार
(B) अभिव्यक्ती स्वातंत्र्य
(C) नोकरीचा अधिकार
(D) खाजगीपणाचा अधिकार

79. खालीलपैकी कोणते समाज माध्यम नीतिशास्त्राचे तत्त्व नाही ?
(A) विश्वासार्हता पाळणे
(B) पारदर्शकता पाळणे
(C) इतरांच्या स्वमूल्याचा आदर करणे
(D) गोपनीयता न पाळणे

80. खालीलपैकी कोणता तत्त्वज्ञ पॅनोप्टीकॉनबद्दल बोलतो ?
(A) मिशेल फुको
(B) इमॅनुअल कान्ट
(C) डेविड ह्युम
(D) प्लेटो

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

81. Which one of the khyātivāda is accepted by Vaiśeṣika system ?
    (A) Anyathākhyāti
    (B) Ākhyāti
    (C) Ātmakhyāti
    (D) Asatkhyāti

82. Match the Indian philosophers with the philosophical positions they hold in interpreting the Veda. Mark the correct answer from the codes given below :

I

(*i*) Sankaracarya
(*ii*) Madhavacarya
(*iii*) Ramanujacarya
(*iv*) Nimbarkacarya

II

(*a*) The doctrine of identity-in-difference
(*b*) Matter and souls are different from each other and from God
(*c*) Individual soul is an attribute of God and forms a part of His Body
(*d*) Ultimate Reality is unqualified Brahman

Codes :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*d*)	(*b*)	(*c*)	(*a*)
(B)	(*c*)	(*b*)	(*a*)	(*d*)
(C)	(*c*)	(*a*)	(*b*)	(*d*)
(D)	(*b*)	(*a*)	(*c*)	(*d*)

81. वैशेषिक दर्शनाने पुढीलपैकी कोणता ख्यातिवाद स्वीकारला आहे ?
    (A) अन्यथाख्याति
    (B) अख्याति
    (C) आत्मख्याति
    (D) असत्ख्याति

82. वेदांचा अन्वयार्थ लावताना भारतीय तत्त्वचिंतकांनी स्वीकारलेल्या तात्त्विक दृष्टिकोनांच्या जोड्या लावा आणि खाली दिलेल्या संकेतांकांतील अचूक पर्याय निवडा :

I

(*i*) शंकराचार्य
(*ii*) माधवाचार्य
(*iii*) रामानुजाचार्य
(*iv*) निंबकाचार्य

II

(*a*) भेदातील अभेदाचा सिद्धांत
(*b*) अचित् आणि चित् परस्परांहून आणि ईश्वराहून ही भिन्न आहेत
(*c*) जीवात्मा ईश्वराचा गुण आहे आणि त्याच्या देहाचा भाग आहे
(*d*) अंतिम सत्य हे अविशिष्ट ब्रह्म आहे

संकेतांक :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*d*)	(*b*)	(*c*)	(*a*)
(B)	(*c*)	(*b*)	(*a*)	(*d*)
(C)	(*c*)	(*a*)	(*b*)	(*d*)
(D)	(*b*)	(*a*)	(*c*)	(*d*)

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

83. The Pūrva-mīmāmsakas believe in which one of the following ?

(A) Paratah-Prāmāṇyavāda and Paratah-Aprāmanyavāda

(B) Svatah Prāmāṇyavāda and Paratah-Apramāṇyavāda

(C) Paratah Prāmāṇyavāda and Svatah Apramāṇyavāda

(D) Svatah Prāmāṇyavāda and Svatah Apramāṇyavāda

84. Consider the following statements with respect to Sāmkhya, mark the *incorrect* statement :

(A) All experience is full of sorrow

(B) The suffering will continue as long as the *citta* and *puruṡa* are associated

(C) In the state of *kevala*, all *samskāra* and *avidyā* are uprooted

(D) The state of *kevala* implies non-distinction of *prakṛti* and *puruṡa*

83. पूर्वमीमांसका पुढीलपैकी काय स्वीकारते ?

(A) परत: प्रामाण्यवाद आणि परत: अप्रामाण्यवाद

(B) स्वत: प्रामाण्यवाद आणि परत: अप्रामाण्यवाद

(C) परत: प्रामाण्यवाद आणि स्वत: अप्रामाण्यवाद

(D) स्वत: प्रामाण्यवाद आणि स्वत: अप्रामाण्यवाद

84. सांख्यदर्शनाच्या संदर्भात पुढील विधाने तपासा आणि चुकीचे विधान ओळखा :

(A) सर्व अनुभव दु:खमय आहेत

(B) चित्त आणि पुरुष या दोघांचा जोपर्यंत संयोग असेल तोपर्यंत दु:ख होणे सुरूच राहील

(C) केवळ या अवस्थेत सर्व संस्कार आणि अविद्या समूळ नष्ट होतील

(D) केवळ ही अवस्था प्रकृती आणि पुरुष यातील अभेद दर्शविते

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

85. Given below are two statements labelled Assertion (A) and Reason (R). Examine both with respect to the Jainism and select the *correct* code.

Assertion (A) : The *Mukta Jīva* are the released pure souls.

Reason (R) : Because it is possessed of *ananta darśana*, *ananta jñāna*, *ananta vīrya* and *ananta sukha*.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)

(B) Both (A) and (R) are true and (R) is not the correct explanation of (A)

(C) (A) true and (R) are false

(D) (A) is false and (R) is true

86. The concept of Rṇa as enshrined in the Vedas, which of the following is not a part of it ?

(A) Deva Rṇa

(B) Pitr Rṇa

(C) Rṣi Rṇa

(D) Manushya Rṇa

85. खाली अवधारण (A) आणि कारण (R) अशी दोन विधाने दिली आहेत. जैन दर्शनाच्या संदर्भात ती तपासा व दिलेल्या संकेतांकांतून अचूक उत्तर निवडा :

अवधारण (A) : मुक्त जीव म्हणजेच बंधमुक्त शुद्ध आत्मे.

कारण (R) : तो अनंत दर्शन, अनंत ज्ञान, अनंत वीर्य आणि अनंत सुख यांनी युक्त असतो.

संकेतांक :

(A) (A) आणि (R) दोन्ही सत्य आहेत आणि (R) हे (A) चे अचूक स्पष्टीकरण आहे

(B) (A) आणि (R) दोन्हीही सत्य आहेत पण (R) हे (A) चे अचूक स्पष्टीकरण नाही

(C) (A) सत्य आहे आणि (R) असत्य आहे

(D) (A) असत्य आहे आणि (R) सत्य आहे

86. वेदांमध्ये निहित ऋण या संकल्पनेत पुढीलपैकी कोणते ऋण समाविष्ट नाही ?

(A) देव ऋण

(B) पितृ ऋण

(C) ऋषी ऋण

(D) मनुष्य ऋण

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

87. Match the following *vṛttis* of the *Citta* and mark the *correct* code :

I

(*i*) *Kṣipta*

(*ii*) *Pramūḍha*

(*iii*) *Vikṣipta*

(*iv*) *Ekāgra*

II

(*a*) One-pointed

(*b*) Ignorant

(*c*) Unsteady

(*d*) Wild

Codes :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*d*)	(*b*)	(*c*)	(*a*)
(B)	(*c*)	(*b*)	(*a*)	(*d*)
(C)	(*c*)	(*a*)	(*b*)	(*d*)
(D)	(*b*)	(*a*)	(*c*)	(*d*)

87. पुढील चित्तवृत्तींच्या जोड्या लावा आणि अचूक संकेतांक निवडा :

I

(*i*) क्षिप्त

(*ii*) प्रमूढ

(*iii*) विक्षिप्त

(*iv*) एकाग्र

II

(*a*) एका आलंबनावर केंद्रित होणे

(*b*) अज्ञान

(*c*) अस्थिर

(*d*) सैरभैर

संकेतांक :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*d*)	(*b*)	(*c*)	(*a*)
(B)	(*c*)	(*b*)	(*a*)	(*d*)
(C)	(*c*)	(*a*)	(*b*)	(*d*)
(D)	(*b*)	(*a*)	(*c*)	(*d*)

Prepp
Your Personal Exams Guide

88. Match the following and select the *correct* code :

I

(*i*) Perception can perceive only its own object and not the object of Inference

(*ii*) The object of knowledge can be cognized through perception, inference, verbal testimony, comparison and the like

(*iii*) The object of perception as per *Pramāṇa Vyavasthā* is

(*iv*) The object of inference as per *Pramāṇa Vyavasthā* is

II

(*a*) *Pramāṇa - Samplava*

(*b*) *Svalakṣaṇa*

(*c*) *Pramāṇa - vyavasthā*

(*d*) *Sāmānya lakṣaṇa*

Codes :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(B)	(*c*)	(*b*)	(*a*)	(*d*)
(C)	(*c*)	(*a*)	(*b*)	(*d*)
(D)	(*b*)	(*a*)	(*c*)	(*d*)

89. Which one of the Vedantic systems advocates *avikṛta parināmavāda* ?

(A) Advaita

(B) Visishtādvaita

(C) Dvaita

(D) Shuddhādvaita

88. जोड्या जुळवा आणि अचूक संकेतांक निवडा :

I

(*i*) प्रत्यक्ष फक्त त्याचा स्वत:चाच विषय पाहू शकते आणि अनुमानाचा विषय पाहू शकत नाही

(*ii*) ज्ञानाचा विषयाचे प्रत्यक्ष, अनुमान शब्द, उपमान इत्यादींद्वारे ज्ञान होऊ शकते

(*iii*) प्रमाण–व्यवस्थेनुसार प्रत्यक्षाचा विषय आहे

(*iv*) प्रमाण व्यवस्थेनुसार अनुमानाचा विषय आहे

II

(*a*) प्रमाण–संप्लव

(*b*) स्वलक्षण

(*c*) प्रमाण व्यवस्था

(*d*) सामान्य लक्षण

संकेतांक :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(B)	(*c*)	(*b*)	(*a*)	(*d*)
(C)	(*c*)	(*a*)	(*b*)	(*d*)
(D)	(*b*)	(*a*)	(*c*)	(*d*)

89. अविकृत परिणामवाद वेदान्ताच्या कोणत्या दर्शनाने प्रतिपादन केला आहे ?

(A) अद्वैत

(B) विशिष्टाद्वैत

(C) द्वैत

(D) शुद्धाद्वैत

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

90. Which of the following systems of Indian Philosophy accept *Savikalpaka Pratyakṣa* as a *pramā* ? Select the *correct* code from below :

(*i*) Nyāya

(*ii*) Buddhists

(*iii*) Pūrva-Mīmāmsā

Code :

(A) Only (*i*) and (*iii*)

(B) Only (*ii*)

(C) Only (*iii*)

(D) Only (*i*) and (*ii*)

91. *Bhedābhedavāda* is maintained by :

(A) Śaṁkara

(B) Rāmānuja

(C) Vallabha

(D) Nimbārka

92. Heraclitus believes in ....

(1) Harmony and opposites

(2) Only one reality

(3) All is flow and becoming

(4) The doctrine of flux

Codes :

(A) (1) and (2)

(B) (2) and (3)

(C) (1), (3) and (4)

(D) (1) and (4)

90. भारतीय तत्वज्ञानातील कोणते दर्शन सविकल्प प्रत्यक्ष हे प्रमा म्हणून स्वीकारते ? संकेतांकातून अचूक उत्तर निवडा :

(*i*) न्याय

(*ii*) बौद्ध

(*iii*) पूर्व-मीमांसा

संकेतांक :

(A) फक्त (*i*) आणि (*iii*)

(B) फक्त (*ii*)

(C) फक्त (*iii*)

(D) फक्त (*i*) आणि (*ii*)

91. भेदाभेदवाद कोणी सांगितला ?

(A) शंकर

(B) रामानुज

(C) वल्लभ

(D) निंबार्क

92. हेरॅक्लीटस .... मानतो.

(1) सुसंवाद आणि विरोध

(2) एकच एक सत्य तत्त्व

(3) सर्व वर्तमान आणि बनत आहे

(4) संतानाचा सिद्धांत

संकेतांक :

(A) (1) आणि (2)

(B) (2) आणि (3)

(C) (1), (3) आणि (4)

(D) (1) आणि (4)

www.prepp.in

Prepp Your Personal Exams Guide

93. Distinction between the appearance and reality, sense and thought is given by ....
   (A) Thales
   (B) Anaximenes
   (C) Pythagoras
   (D) Parmenides

94. Plato did *not* restrict dialectic to ....
   (A) Examination
   (B) Opposition
   (C) Reasoning
   (D) Division

95. According to Aristotle, substance is prior to other categories because it :
   (A) Exists separately and is not an attribute
   (B) Does not exist separately and is an attribute
   (C) Does not exist separately and is not an attribute
   (D) Exists separately and is an attribute, not both

96. Category of relation in the philosophy of Immanuel Kant, includes ....
   (A) Reality
   (B) Plurality
   (C) Substance
   (D) Space

93. दृश्य आणि वास्तव, संवेदन आणि विचार यांतील भेद .... यांनी सांगितला.
   (A) थेलिस
   (B) ॲनॅक्झीमीनस
   (C) पायथॅगोरस
   (D) पारमीनायडीज

94. प्लेटोने द्वंद्वात्मक पद्धती .... पर्यंत सीमित ठेवलेली नाही.
   (A) परीक्षण
   (B) विरोध
   (C) युक्तिवाद
   (D) विभाजन

95. ॲरिस्टॉटलच्या मते द्रव्य हे इतर कोटींच्या अगोदरचे आहे कारण :
   (A) स्वतंत्र अस्तित्वात आहेत आणि गुणधर्म नाहीत
   (B) स्वतंत्र अस्तित्वात नसतात आणि गुणधर्म आहेत
   (C) स्वतंत्र अस्तित्वात नसतात आणि गुणधर्म नाहीत
   (D) स्वतंत्र अस्तित्वात आणि गुणधर्म दोनही नाही

96. ईमॅन्यूयल कांटच्या तत्त्वज्ञानात संबंधाचा कोटी कोणती आहे ?
   (A) वास्तवता
   (B) अनेकतत्त्वता
   (C) द्रव्य
   (D) अवकाश

www.prepp.in

97. Leibnitz's theory of monads is based on the principle of ....

(A) Abstraction

(B) Imagination

(C) Individuation

(D) Division

98. For Kant, space and time are :

(A) Categories of understanding

(B) Objects of experience

(C) Ideas of reason

(D) Forms of sensibility

99. The claim that nature actually embodie thoughts is a central feature of :

(A) Plato's Idealism

(B) Berkeley's Idealism

(C) Hegel's Idealism

(D) Kant's Critical Idealism

100. According to Hume, the ascription of necessity to nature is :

(A) Logical

(B) Causal

(C) Empirical

(D) Psychological

97. लायब्नीझची चिदणू उपपत्ती ही .... या तत्त्वावर आधारित आहे.

(A) अमूर्तीकरण (Abstraction)

(B) कल्पना (Imagination)

(C) व्यक्तिकरण (Individuation)

(D) विभाजन (Division)

98. कांटच्या मते अवकाश आणि काल हे .... आहेत.

(A) बुद्धी निबंधने (Categories of understanding)

(B) अनुभवाच्या वस्तू (Objects of experience)

(C) तर्काची कल्पना (Ideas of reason)

(D) संवेदनशक्तीचे आकार (Forms of sensibility)

99. निसर्ग विचारांना स्वीकारतो असा दावा .... चा मध्यवर्ती गुणधर्म आहे.

(A) प्लेटोचा चिद्‌वाद

(B) बर्कलेचा चिद्‌वाद

(C) हेगेलचा चिद्‌वाद

(D) काँटचा चिकित्सक चिद्‌वाद

100. ह्यूमच्या मते निसर्गावर अनिवार्यतेचे आरोपण करणे हे .... आहे.

(A) तार्किक

(B) कारणात्मक

(C) अनुभवात्मक

(D) मानसशास्त्रीय

www.prepp.in

Your Personal Exams Guide

ROUGH WORK

Your Personal Exam Guide